Súd:	Okresný súd Košice I
Spisová značka:	24C/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7122200401
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Zuzana Kereszténvi
ECLI:	ECLI:SK:OSKE1:2022:7122200401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Zuzanou Kereszténvi vo veci žalobkyne: N.. V. M., T.. X.XX.XXXX, H. D. Y., M. XXX/X proti žalovanému: Správa Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici, Tatranská Lomnica 66, Vysoké Tatry, IČO: 54 435 293, zastúpenému: JUDr. Juraj Lukáč, advokát, so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 11/6, v konaní o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaslať žalobkyni doporučene písomné ospravedlnenie s textom:
„Pani N.. V. M., ospravedlňujeme sa Vám za svoje tvrdenie obsiahnuté v našej sťažnosti Slovenskej advokátskej komore zo dňa 28.11.2008, v ktorom sme tvrdili, že postupujete pri výkone svojej advokátskej praxe neprofesionálne, neodborne a používate metódy, ktoré sa priečia nielen Zákonu o advokácii ale aj Advokátskemu poriadku, čím znevažujete dôstojnosť advokátskeho stavu a zároveň sa Vám ospravedlňujeme za naše tvrdenie uvedené v sťažnosti zo dňa 4.6.2009, v ktorej sme tvrdili, že pri výkone advokátskej práce postupujete neprofesionálne, neodborne, používate metódy, ktoré sa priečia nielen Zákonu o advokácii ale aj Advokátskemu poriadku, čím znevažujete dôstojnosť advokátskeho stavu.“, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 17.12.2009 pôvodne voči žalovanému Štátne lesy TANAP Tatranská Lomnica so sídlom v Tatranskej Lomnici Vysoké Tatry, IČO: 31 966 977 domáhala ochrany osobnosti a žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaslať jej písomné ospravedlnenie s textom, uvedeným vo 1. výroku tohto rozsudku a zároveň ho zaviazal na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 EUR. K neoprávnenému zásahu do práva žalobkyne na ochranu osobnosti malo dôjsť v písomnej forme, uvedením nepravdivých skutkových tvrdení a hodnotiacich úsudkov obsiahnutých v sťažnostiach zo dňa 28.11.2008 a zo dňa 4.6.2009, ktoré žalovaný adresoval Slovenskej advokátskej komore.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Namietal, žalobkyňa nekonkretizuje, v čom vidí neoprávnený zásah žalovaného (nepravdivé tvrdenia, nedôvodná, neopodstatnená a neprimeraná kritika resp. hodnotiaci úsudok). Uviedol, že v sťažnostiach vyslovil len domnienku o nesprávnosti postupu a konania žalobkyne, ktorú mal preskúmať orgán určený na vybavenie sťažnosti. Argumentoval, že možnosť podania sťažnosti je výkonom práva a nie neoprávneným zásahom, pretože každý má právo obracať sa so svojimi podnetmi a sťažnosťami na subjekty na to určené. Pokiaľ ide o obsah sťažnosti, mal za to, že nespĺňa tri základné kumulatívne kritériá, vyžadované na to, aby zásah mohol byť neoprávnený a to nepravdivosť skutkových tvrdení, neprimeranosť hodnotiaceho úsudku či kritických vyjadrení a

spôsobilosť privodiť ujmu na zákonom chránených právach. Pokiaľ žalobkyňa za neoprávnený zásah považuje tvrdenie, že pri výkone práce postupuje neprofesionálne, neodborne a používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii a Advokátskemu poriadku, žalovaný zastával názor, že nejde o skutkové tvrdenie, ale o hodnotiaci úsudok a preto aj kritérium jeho pravdivosti je odlišný ako pri skutkovom tvrdení. Žalovaný mal za to, že tieto hodnotiace úsudky sú založené na pravdivom základe, pretože kritizovaný skutok žalobkyne ako advokátky či súkromnej osoby, t.j. že ňou predložené plnomocenstvá mohli byť podrobnejšie a presnejšie vymedzené, bol potvrdený aj revíznou komisiou Slovenskej advokátskej komory a druhý skutok, t.j. že požadovala informácie, na ktoré nemá zákonný nárok, potvrdilo vo svojom rozhodnutí Ministerstvo vnútra SR. Žalovaný zároveň zastával názor, že tieto hodnotiace úsudky sú primerané jednak zvolenou formou, pretože ide o zákonný postup sťažnosti podanej určenému stavovskému orgánu a jednak aj zvolenými výrazovými prostriedkami a to s ohľadom na skutočnosť, že žalobkyňa je advokátka, t.j. osoba práva znalá a teda, žalovaný mohol dôvodne vidieť jej neodbornosť. Žalovaný poukázal na to, že sťažnosti neboli spôsobilé privodiť ujmu na právach žalobkyne aj z dôvodu, že rozhodcovská komisia SAK sťažnosti napokon odmietla, keďže skutky nepovažovala za disciplinárny priestupok. Preto nemohlo dôjsť k poškodeniu dobrého mena, či iných osobnostných práv ani len v interných advokátskych kruhoch, tobôž nie na verejnosti, pretože sťažnosti boli riešené interne - stavovsky, len príslušným orgánom. K ich zverejneniu vlastne dochádza až týmto súdnym konaním o ochranu osobnosti, teda samotným konaním žalobkyne, ktorá sa paradoxne takto sama vystavuje riziku zverejnenia údajov o jej konaní.

3. Vo veci samej súd prvý krát rozhodol rozsudkom č.k. 24 C 236/2009-347 zo dňa 22.3.2016, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k.3 Co 340/2016-387 zo dňa 26.10.2017.

5. Uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 5 Cdo 124/2018-440 zo dňa 30.7.2020 bol rozsudok odvolacieho súdu zrušený a vec vrátená Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

6. Dovolací súd konštatoval, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí nevysvetlil, ktoré konkrétne vyjadrenia žalovaného podľa jeho názoru presahovali zákonom dovolený rozsah petičného práva a považoval hodnotiace úsudky bez bližšej špecifikácie za neprimeraný exces pri výkone subjektívneho práva podať sťažnosť vzhľadom na použité výrazové prostriedky. Dovolací súd vytkol, že odvolací súd vôbec nezohľadnil ani argumentáciu dovolateľa v časti, kde tvrdí, že podanými sťažnosťami realizoval svoje ústavné právo vyslovenia pochybností v konaní žalobkyne, pričom jeho kritika konania sa týkala výlučne jej profesijného konania ako advokátky. Dovolací súd dal do pozornosti, že žalobkyňa je advokátka vykonávajúca svoju činnosť v zmysle z. č. 586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov a zdôraznil, že aj advokáti spadajú do režimu tzv. verejných vecí, ktoré na seba prirodzene pútajú verejnú pozornosť a všeobecný záujem, sú vystavení vyššej miere kritiky a v rovine ústavného práva platí prezumpcia, že ide o kritiku ústavne konformnú. Poukázal na povinnosť advokáta dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis Advokátskej komory. Vo vzťahu k stretu petičného práva a osobnostných práv dovolací súd dal do pozornosti uznesenie NS SR sp. zn. 1MCdo/4/2010 z 29.2.2012, podľa ktorého pri strete petičného práva s právom na ochranu osobnosti a súkromného života, teda základných práv stojacich na rovnakej úrovni, je vecou súdu, aby s prihliadnutím na okolnosti každého prípadu zvážil, či jednému z nich nebola bezdôvodne daná prednosť pred druhým právom. Úlohou súdu je, aby na základe konkrétnych okolností prípadu zvážil, či určitý výrok (vychádzajúci z práva na sťažnosť) dosahuje takej intenzity, že zasahuje do práva na ochranu cti a dobrej povesti a či je primeraný. Dovolací súd uzavrel, že je potrebné ustáliť, ktoré z výrokov žalovaného sú hodnotiacimi úsudkami a ktoré skutkovými tvrdeniami a zároveň, či a ako zasiahli do práv žalobkyne, následne bude potrebné vyhodnotiť, či zásah bol neoprávnený, ako aj, či tu existuje príčinná súvislosť medzi zásahom a neoprávnenosťou zásahu. Až potom bude možné vyhodnotiť, či zásah presiahol prípustnú intenzitu do takej miery, že už ho nie je možné v demokratickej spoločnosti tolerovať. Následne v konkurencii dvoch práv, petičného a práva na ochranu osobnosti, ustáliť dôvody, ktoré právo má prednosť a prečo, a to pri zohľadnení všetkých relevantných okolností daného prípadu a dať presvedčivú odpoveď na to, na základe akých dôvodov tomu tak je. V ďalšom konaní bude potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že sťažnosti boli podané v súvislosti s výkonom advokátskej činnosti žalobkyne, netýkali sa žalobkyne ako fyzickej osoby a jej súkromného života, boli preskúmavané orgánom na to zákonom a stavovskými predpismi určenými za súčasného zachovania povinnosti mlčanlivosti v zmysle z. č.

586/2003 Z.z. o advokácii. Rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný aj pokiaľ ide o výrok, ktorým súd priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 EUR, lebo vôbec nevysvetlil, prečo v danom prípade, ak došiel k záveru, o zasiahnutí do práv žalobkyne, nepostačuje len ospravedlnenie, a zároveň nevysvetlil, ako a na základe čoho dospel k výške priznanej sumy.

7. Krajský súd v Košiciach po vrátení veci dovolacím súdom rozhodol uznesením č.k. 2 Co 166/2020 zo dňa 28.10.2021, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. V nadväznosti na argumentáciu dovolacieho súdu odvolací súd doplnil, že súd prvej inštancie pri ďalšom rozhodovaní vezme do úvahy, že žalobkyňa sa ochrany osobnosti domáha z titulu výkonu advokátskej činnosti ako advokátka, ktorá práve z titulu výkonu tejto práce môže byť vystavená nielen vyššej miere kritiky ale zvýšenú hranicu kritiky musí aj strpieť. Žalovaný podal Revíznej komisii SAK prvú sťažnosť na žalobkyňu dňa 28.11.2008, na ktorú revízna komisia reagovala tak, že postup advokátky nemožno hodnotiť ako disciplinárne previnenie, pri šetrení sťažnosti nebolo zistené, aby advokátka svojím postupom a konaním porušila niektorú z povinností, ktoré jej zákon a stavovské predpisy ukladajú. V krátkom čase po obdržaní tejto odpovede žalovaný dňa 4.6.2009 adresoval Revíznej komisii SAK druhú sťažnosť na žalobkyňu ako advokátku s viac menej totožným obsahom najmä pokiaľ ide o záver sťažnosti. Takéto správanie sa žalovaného podľa názoru odvolacieho súdu možno hodnotiť ako minimálne zvláštne, lebo len ťažko mohol dôvodne predpokladať (vzhľadom na odpoveď revíznej komisia na svoju predchádzajúcu sťažnosť), že Revízna komisia SAK skoro totožné námietky v sťažnosti vyhodnotí inak ako v sťažnosti skoršej (revízna komisia dňa 29.10.2009 sťažnosť odložila, nakoľko nezistila dôvod na začatie disciplinárneho konania, lebo skutok uvedený v sťažnosti nie je disciplinárnym previnením advokáta). V tejto súvislosti sa vynára otázka, či z jeho strany vo vzťahu k žalobkyni malo ísť o kritiku a či táto bola prípustná, ústavne konformná, ktorú žalobkyňa ako advokátka musí strpieť alebo opakovanou sťažnosťou vytýkajúcou žalobkyni jej údajne neprofesionálne a neodborné kroky a metódy sledoval žalovaný ani nie samotnú kritiku žalobkyne ako takú, ale nejaký iný cieľ (napr. znepríjemnenie života advokátky protistrany žalovaného v mnohých iných sporoch). Na druhej strane bude treba zohľadniť aj to, či samotné výroky uvedené v závere sťažnosti sú takej intenzity, že sú spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu cti a dobrej povesti žalobkyne a či sú primerané celej situácii. Z obsahu spisu podľa názoru odvolacieho súdu vyplynulo, že konanie oboch strán sporu je ovplyvnené antagonistickým vzťahom medzi samotným žalovaným a klientom žalobkyne Lesoochranárskym združením VLK, ktorá ho ako advokátka zastupuje v mnohých konaniach nielen vo vzťahu k žalovanému. Množstvo, charakter sporov medzi týmito subjektmi, rozdielnosť ich názorov, sa prenáša aj do vzťahov medzi žalobkyňou a žalovaným v tomto konaní. Odvolací súd v nadväznosti na to poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný k podaniu prvej sťažnosti na žalobkyňu pristúpil dňa 28.11.2008, keď predtým žalobkyňa ako advokátka LOZ VLK podala dňa 21.10.2008 na Obvodnom úrade v Poprade návrh na prejednanie priestupku V.. C. W., v tom čase riaditeľa žalovaného za zneprístupnenie požadovaných informácií na základe žiadosti z 30.9.2008. Javí sa preto, že sťažnosť žalovaného bola akoby protireakciou žalovaného na krok advokátky a v konkrétne posudzovanej veci bude treba zvážiť vec aj z tohto hľadiska.

9. V priebehu konania došlo k zmene na strane žalovaného (univerzálna sukcesia). Podľa zákona č. 6/2022 Z.z., ktorým bol zmenený zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody, s účinnosťou od 1.4.2022 došlo k zániku štátnej príspevkovej organizácie Štátne lesy TANAP Tatranská Lomnica jeho zlúčením so štátnou príspevkovou organizáciou Správa Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici, Tatranská Lomnica 66, Vysoké Tatry, 05960, IČO: 54 435 293. Súd preto uznesením, vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 10.5.2022, v súlade s ust. § 80 CSP vyhovel návrhu, aby do konania na miesto pôvodného žalovaného Štátne lesy TANAP-u Tatranská Lomnica so sídlom v Tatranskej Lomnici Vysoké Tatry, IČO: 31 966 977 vstúpila Správa Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici 66, Vysoké Tatry, IČO: 54 435 293.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, výsluchom svedkov a oboznámením listinných dokladov tvoriacich obsah spisu. Po vrátení veci dovolacím a následne aj odvolacím súdom, vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutí súdov vyššej inštancie súd konštatoval, že skutkový stav ostal nezmenený, tak ako ho konštatoval súd prvej inštancie v prvom rozhodnutí vo veci samej.

11. V predmetnej veci malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva žalobkyne na ochranu osobnosti v písomnej forme, výrokmi uvedenými v sťažnostiach žalovaného zo dňa 28.11.2008 a zo dňa 4.6.2009 na žalobkyňu, ktoré žalovaný poslal Slovenskej advokátskej komore.

12. Skutkové okolnosti predchádzajúce podaniu prvej sťažnosti žalovaného na žalobkyňu:

13. Žalobkyňa listom zo dňa 30.9.2008 (č.l.38 spisu) ako právna zástupkyňa žiadateľa LOZ VLK, so sídlom v Tulčíku 27 s poukazom na zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám požiadala žalovaného o sprístupnenie nasledovných informácií: - podľa jednotlivých ochranných obvodov Štátnych lesov TANAPU a pre jednotlivé JPRL za obdobie od 1.11.2004 do 30.9.2008 uviesť počty inštalovaných lapačov na podkôrny hmyz, počty odchytených jedincov podkôrneho hmyzu do inštalovaných feromónových lapačov v členení podľa druhov, počty lapákov, objem náhodnej ťažby v členení podľa škodlivých činiteľov a objem nespracovanej kalamity v členení podľa škodlivých činiteľov.

14. Prílohou predmetnej žiadosti bolo plnomocenstvo zo dňa 30.9.2008 (č.l.39 spisu), ktorým LOZ VLK, so sídlom v Tulčíku 27 a za neho štatutárny zástupca V.. N. W., splnomocnilo žalobkyňu ako advokátku, aby ho zastupovala v právnej veci podania žiadosti o sprístupnenie informácií, v tejto veci a v tomto konaní a v konaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam vydaným v tomto konaní a v tejto veci vykonávala všetky úkony, prijímala doručované písomnosti, podávala návrhy a žiadosti, uzatvárala zmiery, uznávala uplatnené nároky, vzdávala sa nárokov, podávala opravné prostriedky a vzdávala sa ich, plnenie nárokov prijímala, ich plnenie potvrdzovala a vykonávala všetky úkony prináležiace účastníkovi konania a jeho právnemu zástupcovi podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Trestného zákona, Správneho poriadku, Občianskeho súdneho poriadku, Trestného poriadku, Ústavy SR a iných právnych predpisov SR. Na plnomocenstve sa nachádza podpis štat. zástupcu splnomocniteľa N. W., pečiatka a podpis žalobkyne ako aj vyjadrenie žalobkyne, že splnomocnenie prijíma.
15. Žalovaný listom č. 7/2008 zo dňa 8.10.2008 (č.l.41,42 spisu) žiadosť o sprístupnenie informácií vrátil žalobkyni ako neúplnú, s odôvodnením, že z predloženého plnomocenstva nevyplýva, v akom rozsahu splnomocniteľ splnomocnil žalobkyňu na vyžiadanie informácií, pretože požadované informácie nie sú konkretizované, ďalej či tieto informácie mali byť vyžiadané v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a v konečnom dôsledku, či tieto informácie mal sprístupniť žalovaný. Žalovaný ďalej konštatuje, že plnomocenstvo je právne vadné, nakoľko neobsahuje potrebné formálne náležitosti (chýba pečiatka a podpisová doložka štatutárneho zástupcu splnomocniteľa).
16. Žalobkyňa listom zo dňa 15.10.2008 žalovanému oznámila, že LOZ VLK na žiadosti o sprístupnenie informácií trvá. S poukazom na ust. § 22 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám a § 17 ods. 3 zákona o správnom konaní argumentovala, že pre udelenie splnomocnenia na zastupovanie v správnom konaní tieto predpisy nevyžadujú žiadnu ďalšiu náležitosť okrem písomnej formy, ktorá bola v danom prípade zachovaná. Zároveň mala za to, že zo žiadneho z vyššie cit. zákonných ustanovení nevyplýva potreba, aby podpis zastupovaného na plnomocenstve bol overený.

17. Žalovaný v odpovedi zo dňa 15.10.2008 uviedol, že nebude reagovať na ďalšiu korešpondenciu žalobkyne v predmetnej záležitosti. Poukázal na to, že v štádiu vyžiadania informácie ešte nejde o správne konanie. Správne konanie môže nastúpiť až v ďalších fázach, pokiaľ budú k tomu existovať zákonné dôvody. Poukázal na ust. § 17 ods. 3 ako aj ods. 1 zákona o správnom konaní a položil otázku, do akej z vyššie uvedených kategórií žalobkyňa zaradila V.. N. W. ako štatutárneho zástupcu LOZ VLK a ktorá inštitúcia v danom prípade a v danom momente vystupuje ako správny orgán. Žalovaný v liste ďalej uviedol, že tak, ako žalobkyňa poučuje žalovaného, dovoľuje si aj on dať jej do povedomia ust. § 14 ods. 1 zákona o správnom konaní, ktoré jednoznačne hovorí o tom, kto je účastníkom konania a v otázke plnomocenstva žalobkyni odporučil zaoberať sa ust. § 31 ods. 1 Obč. zákonníka.

18. Žalobkyňa podaním zo dňa 15.10.2008 (č.l.40 spisu), sama ako žiadateľka s poukazom na zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám požiadala žalovaného o sprístupnenie tých istých informácií, o ktoré žiadala ako právna zástupkyňa LOZ VLK (žiadosťou zo dňa 30.9.2008).
19. Žalovaný listom č. 9/2008 zo dňa 22.10.2008 (č.l.43 spisu) žalobkyni oznámil, že po prehodnotení, posúdení a porovnaní s evidenciami vedenými na odbore starostlivosti o lesy, úseku účelového lesného hospodárstva dospel k záveru, že nespracúva príslušné informácie v tak podrobnom rozbore a členení, ako to požaduje žalobkyňa. Na splnenie tejto žiadosti by bolo potrebné vyčleniť najmenej dvoch pracovníkov, jedno služobné motorové vozidlo a navštíviť 12 ochranných obvodov. Časový rozsah

predstavuje niekoľko stoviek nadčasových hodín, čo si v tomto období organizácia nemôže dovoliť. Za účelom získania požadovaných informácií žalovaný odporučil dve alternatívy: 1/ žalovaný poskytne možnosť nahliadnutia do porastových kariet na jednotlivých ochranných obvodoch s tým, že bude možné vyhotoviť odpis alebo výpis tak, ako to umožňuje ust. § 16 zákona o slobodnom prístupe k informáciám a 2/ predložiť žalovanému písomnú objednávku so zadaním výskumnej úlohy. Keďže ide o úlohu nad rámec činnosti organizácie, bude potrebné zvoliť postup zadania výskumnej úlohy pre špecializované pracovisko (výskumnú stanicu), čo si bude vyžadovať značný časový rozsah a nemalé finančné náklady.

20. Žalobkyňa podala dňa 21.10.2008 (č.l.46 spisu) ako právna zástupkyňa LOZ VLK na Obvodnom úrade v Poprade návrh na prejednanie priestupku, ktorého sa mal dopustiť V.. C. W., riaditeľ žalovaného ako štatutárny orgán povinnej osoby nesprístupnením požadovaných informácií na základe žiadosti navrhovateľky zo dňa 30.9.2008. LOZ VLK sa považovalo za osobu postihnutú nesprístupnením požadovaných informácií. Poukázala na ust. § 22 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám a ust. § 17 ods. 3 Správneho poriadku s tým, že pre udelenie splnomocnenia na zastupovanie v správnom konaní nevyžadujú tieto právne predpisy žiadnu ďalšiu náležitosť okrem písomnej formy, ktorá bola v tomto prípade zachovaná. Pokiaľ z listu žalovaného malo vyplynúť, že považoval za potrebné, aby podpis na splnomocnení zastupovaného bol overený, tento názor nemožno vyvodiť zo žiadneho z vyššie citovaných zákonných ustanovení.

21. Prvá sťažnosť žalovaného na žalobkyňu:

22. Žalovaný listom č. B/0289/2008 zo dňa 28.11.2008 (č.l. 18 spisu) podal na Slovenskej advokátskej komore sťažnosť na konanie a postup žalobkyne ako advokátky, ktorú odôvodnil nasledovne:

„V mesiaci apríl v roku 2007 Štátne lesy tatranského národného parku Tatranská Lomnica (odporca) na základe príslušných rozhodnutí štátnych inštitúcií, rezortu pôdohospodárstva a životného prostredia začal so spracovaním kalamitnej drevnej hmoty v Národnej prírodnej rezervácií Tichá dolina a Kôprová dolina, ktorá tam ostala po veternej smršti z 19.11.2004. Mimovládne organizácie zastrešené Lesoochranárskym zoskupením VLK okamžite začali vyvíjať aktivity na zabránenie spracovania kalamity. Od 11. apríla 2007 do 26. apríla 2007, kedy boli práce so spracovaním kalamity prerušené, dennodenne do týchto dolín prichádzali aktivisti, tzv. ochrancovia prírody, ktorí bránili spracovaniu kalamitnej drevnej hmoty a zároveň ohrozovali pracujúcich lesných robotníkov ako aj samých seba. Keďže v súvislosti s konaním aktivistov došlo mimo iného aj k porušeniu Zákona o ochrane prírody a krajiny a Zákona o lesoch, odporca podal na aktivistov oznámenia o podozrení z priestupku, ktoré postúpil na riešenie príslušným správnym orgánom lesného úradu a životného prostredia. Právne zastupovanie týchto aktivistov prevzala navrhovateľka. Od tejto doby navrhovateľka v rámci priestupkového konania vyvíja rôzne aktivity a obštrukcie, aby docielila uplynutie dvojročnej lehoty a týmto umožnila beztrestnosť svojich klientov pred zákonom. V ostatnom období navrhovateľka zvýšila svoju angažovanosť a ako advokátka začala uplatňovať postupy a právne kroky, ktoré sú podľa mienky odporcu v rozpore s ustanovením § 18 ods. 3 zákona o advokácii, podľa ktorého advokát postupuje pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu, v záujme toho je povinný dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis komory. To, že navrhovateľka vykonáva činnosť advokáta neprofesionálne a tým znižuje dôstojnosť advokátskeho stavu, spočíva najmä v tom, že:
1. Plnomocenstvo, ktoré bolo vyhotovené najmenej u 68 klientov, ktorých navrhovateľka zastupuje, je spracované vo všeobecnej rovine. Vo všetkých plnomocenstvách je predmet zastupovania prakticky totožný a to cit. „...,aby ma zastupovala v tejto právnej veci: škody vymáhanej Štátnymi lesmi Tatranského národného parku vo veci sp.zn. B/2007/0084 a v tomto konaní...“. Ďalej sa v plnomocenstvách uvádza, že ju klienti splnomocňujú na vykonávanie všetkých úkonov prináležiacich účastníkovi konania a jeho právnemu zástupcovi, pričom vymenúva zákony a právne poriadky, avšak chýba uvedenie zákona o priestupkoch, v rámci ktorého sa navrhovateľka ako advokátka vo všetkých prípadoch realizuje. Alebo zákon o priestupkoch navrhovateľka zaradila do textu: „...Ústavy SR a iných právnych predpisov SR“. Iba v jednom prípade a to u plnomocenstva N. H. z Českej republiky je uvedené, aby ho zastupovala vo veci „blokády ťažby polomov a odvozu dreva z NPR Tichá a Kôprová dolina v Národnom parku Tatry“. Aj tu však vidíme problém, ktorý spočíva v doplnení a dopísaní textu plnomocenstva pravdepodobne rukou navrhovateľky. Ako ďalšia z toho vyplývajúca otázka: Ako to, že na základe takéhoto plnomocenstva navrhovateľka zastupuje 67 klientov v priestupkovom konaní?“

2. Sme toho názoru, že všetko nasvedčuje tomu, že pri vyhotovovaní vyššie uvedených 68 plnomocenstiev nešlo o prejav slobodnej vôle klienta. Navrhovateľka využila, možno aj zneužila momentálnu situáciu aktivistov, ktorým zo strany odporcu hrozí vymáhanie spôsobenej škody, aby ich mohla právne zastupovať v rôznych konaniach a možno aj bez ich vedomia a pritom účtovať finančné náhrady za právne zastupovanie. Naše podozrenie umocňuje skutočnosť, že všetky plnomocenstvá boli vyhotovené na rovnakej predtlači a klientmi boli vypísané iba v časti meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko, dátum vyhotovenia a podpis. Formulu zastupovania v právnej veci uvedenej v plnomocenstve cit. „škody vymáhanej Štátnymi lesmi Tatranského národného parku vo veci sp.zn. B/2007/0084 a v tomto konaní“ pravdepodobne na všetkých plnomocenstvách vypísala navrhovateľka v advokátskej kancelárii. Rozsah splnomocnenia na všetkých plnomocenstvách je totiž vypísaný jednou rukou. Sme toho názoru, že takéto postupy a praktiky sú nezlučiteľné s postavením a činnosťou advokátka.

23. Žalovaný v závere sťažnosti uviedol, že žalobkyňa pri výkone advokátskej práce postupuje neprofesionálne, neodborne, svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev, upravovala text splnomocnenia a v konečnom dôsledku v praxi používa metódy, ktoré sa priečia nielen zákonu o advokácii, ale aj Advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu. K sťažnosti ako prílohy pripojil fotokópie plnomocenstiev udelených žalobkyni 68 klientmi.

24. Revízna komisia Slovenskej advokátskej komory listom zo dňa 3.2.2009 požiadala žalobkyňu o vyjadrenie k sťažnosti. Žalobkyňa vo vyjadrení uviedla, že v priestupkovom konaní nezastupuje osoby na základe tých splnomocnení, ktoré žalovaný pripojil k sťažnosti. Splnomocnenie jej udelili osoby, ktorým bola doručená výzva žalovaného zo dňa 7.5.2007 na zaplatenie náhrady škody a v mene týchto klientov vypracovala odpoveď na túto výzvu. Ďalej uviedla, že pokiaľ niektorú z týchto osôb zastupuje v priestupkovom konaní, koná tak na základe osobitného (priestupkovým orgánom akceptovaného) splnomocnenia na zastupovanie v konkrétnom priestupkovom konaní-

25. Revízna komisia SAK pri šetrení sťažnosti dospela k záveru, že postup žalobkyne ako advokátky nemožno hodnotiť ako disciplinárne previnenie advokáta. V plnomocenstvách, ktoré boli v kópii predložené, je žalobkyňa splnomocnená klientmi na zastupovanie v právnej veci škody vymáhanej odporcom vo veci sp.zn. B/2007/0084, pričom táto spisová značka sa nachádza na listoch, ktoré boli zaslané klientom žalobkyne ako výzva na zaplatenie náhrady škody. Na tieto listy advokátka reagovala v mene konkrétneho klienta vypracovaním vyjadrenia. Pokiaľ ide o zastupovanie občanov pred správnymi orgánmi, advokát predkladá splnomocnenie, ktorého náležitosti podľa zákona je oprávnený posudzovať iba tento správny orgán. Revízna komisia uzavrela, že žalobkyňa svojim postupom a konaním vo veci neporušila povinnosti, ktoré jej zákon a stavovské predpisy ukladajú. Podľa ust. § 4 ods. 4 písm. b) Disciplinárneho poriadku SAK preto vec odložila.

26. Druhá sťažnosť žalovaného:

27. Žalovaný listom č. B/2009/0129 zo dňa 4.6.2009 (č.l. 12 spisu) podal na Slovenskej advokátskej komore ďalšiu (druhú) sťažnosť na konanie a postup žalobkyne ako advokátky, ktorú odôvodnil nasledovne:
1/ „Listom zo dňa 30.9.2008, ktorý bol doručený odporcovi dňa 1.10.2008 navrhovateľka ako advokátka zastupujúca LOZ VLK požiadala o poskytnutie informácií na základe plnomocenstva zo dňa 30.9.2008, v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Žiadosť podala na základe plnomocenstva, z ktorého však nevyplýva, v akom rozsahu splnomocniteľ splnomocnil navrhovateľku na vyžiadanie informácií (požadované informácie nie sú konkretizované), ďalej, či tieto informácie mali byť vyžiadané v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a v konečnom dôsledku, či tieto informácie mal sprístupniť odporca. Zároveň treba konštatovať, že plnomocenstvo je právne vadné, nakoľko neobsahuje potrebné formálne náležitosti (chýba vyznačenie podpisovej doložky štatutárneho zástupcu a pečiatka LOZ VLK). Keďže text obsahu splnomocnenia je písaný rovnakou rukou ako v predošlých niekoľko desiatok prípadov, v ktorých navrhovateľka zastupovala aktivistov LOZ VLK, resp. iných podobných hnutí a dokonca plnomocenstvo je bez pečiatky LOZ VLK, pritom nejde o fyzickú osobu, vzniká tu oprávnené podozrenie, či plnomocenstvo bolo vyhotovené oprávnenou osobou. Z uvedeného dôvodu bola žiadosť a plnomocenstvo vrátené navrhovateľke ako neúplné a v rozpore s ust. § 14 ods. 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Tak ako správny orgán je oprávnený posudzovať náležitosti plnomocenstva v správnom konaní, tak sme si aj my dovolili posúdiť náležitosti plnomocenstva, pričom sme usúdili, že splnomocnenie predložené navrhovateľkou neobsahuje relevantné náležitosti

a nie je z neho nepochybné, že bolo podané oprávnenou osobou. Zároveň sme predpokladali, že právne vzdelanej osobe by tieto veci a záležitosti by mali byť samozrejmosťou. Následne sa nám navrhovateľka písomným podaním zo dňa 15.10.2008 snažila vysvetliť a poučiť o správnosti svojho postupu. Keďže navrhovateľka nedoložila právne relevantné plnomocenstvo, odporca zaslal navrhovateľke svoje písomné stanovisko."
2/ "Pravdepodobne vzhľadom k tomu, že navrhovateľka ako právna zástupkyňa LOZ VLK neuspela pri podávaní prvej žiadosti, dňa 15.10.2008 spracovala žiadosť o sprístupnenie informácií podľa zákona č.211/2000 Z.z., kde ako žiadateľka vystupuje osobne. Keďže však v žiadosti použila záhlavie svojej advokátskej kancelárie a ako žiadateľka sa uviedla v plnom titule advokátky, nemožno ani len uvažovať o tom, že v danom prípade vystupovala ako fyzická osoba. Paradoxom je, že žiadateľka, N.. V. M. ako advokátka - nie je fyzická osoba, požadovala od odporcu presne tie isté informácie, aké požadovala ako advokátka zastupujúca LOZ VLK. Čo ju viedlo k takémuto počínaniu? Vzhľadom k tomu, že odporca v tej dobe nedisponoval komplexnými informáciami v takom rozsahu, ako boli požadované, dňa 22.10.2008 poskytol navrhovateľke serióznu odpoveď a navrhol jej dve alternatívy. Reakciou navrhovateľky bolo, že dňa 10.11.2008 podala v tejto veci odvolanie proti odmietnutiu poskytnutia informácií."

28. Žalovaný v závere sťažnosti zhrnul, že sa právom domnieva, že žalobkyňa pri výkone advokátskej práce postupuje neprofesionálne, neodborne a v praxi používa metódy, ktoré sa priečia nielen zákonu o advokácii ale aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu. U nadriadenej inštitúcie žalovaného sa žalobkyňa snaží vyvolať dojem, že žalovaný neakceptuje, ba dokonca nerešpektuje zákony Slovenskej republiky, čo je zavádzajúce a neprijateľné.

29. Revízna komisia Slovenskej advokátskej komory (po tom, čo vyzvala žalobkyňu na vyjadrenie), odpovedala na druhú sťažnosť žalovaného dňa 29.10.2009 (č.l.23 spisu). Konštatovala, že nie je oprávnená posudzovať správnosť postupu pri vybavovaní žiadosti LOZ VLK, zastúpeného žalobkyňou ako advokátkou a neskôr žiadosti o poskytnutie informácií, podanou v jej vlastnom mene. Otázka prípadného porušenia postupu pri sprístupnení informácií podľa zák. č. 211/2000 Z.z. je predmetom odvolacieho konania v správnom konaní, v ktorom sa rozhodne o merite veci. Revízna komisia sa zaoberala len otázkou, či žalobkyňa ako advokátka svojimi podaniami porušila povinnosti vyplývajúce zo zákona o advokácii alebo vnútorné predpisy o advokácii vo vzťahu k zastupovaniu klienta a dospela k záveru, že žalobkyňa zastupovala svojho klienta na základe plnomocenstva zo dňa 30.9.2008, pričom z jeho záhlavia vyplynulo, kto ju splnomocnil (skutočnosť, že plnomocenstvo mohlo byť podrobnejšie a presnejšie vymedzené, neznamená porušenie povinnosti advokátky). Z jej podania vyplynulo, čo požaduje. Neporušila stavovské predpisy advokácie, keď nevybavenú žiadosť o sprístupnenie informácií podala vo vlastnom mene a na podaní uviedla sídlo advokátskej kancelárie. Za porušenie povinností advokáta komisia tiež nepovažovala, ak žalobkyňa podala podnet na príslušný správny orgán v súvislosti s nesprístupnením informácií. Jej prístup preto nemožno hodnotiť ako neprofesionálny, neodborný, používajúci metódy znevažujúce advokátsky stav a ktorý by znamenal porušenie povinností advokáta v súvislosti s vykonávaním povolania, ktoré by bolo dôvodom na začatie disciplinárneho konania. Revízna komisia podľa § 4 ods. 4 písm. b/ Disciplinárneho poriadku SAK sťažnosť odložila, nakoľko nebol dôvod na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania, pretože skutok uvedený v sťažnosti nie je disciplinárnym previnením advokáta podľa § 56 ods. 1 zákona o advokácii.

30. Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

31. Podľa ust. § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

32. Podľa ust. § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

33. Podľa ust. § 13 ods.3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

34. Predmetom tohto konania bol nárok žalobkyne, uplatnený titulom neoprávneného zásahu do jej práva na ochranu osobnosti, ktorým sa domáhala priznania primeraného zadosťučinenia jednak vo forme písomného ospravedlnenia a zároveň vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

35. Súd uplatnený nárok posúdil podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a nižšie uvedených zásad a princípov, ustálených súdnou praxou a judikatúrou.

36. Základnými predpokladmi zodpovednosti za zásah do osobnostných práv sú:

1. neoprávnený zásah, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť či ohroziť osobnosť fyzickej osoby
2. ujma na osobnostných právach
3. príčinná súvislosť medzi 1 a 2, t.j. že neoprávnený zásah ujmu skutočne bezprostredne vyvolal.

37. Neoprávneným je taký zásah, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, ktorý sa dotýka mravnej integrity osobnosti občana tým, že môže znížiť jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohroziť jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Pritom nie je rozhodujúce, akým spôsobom došlo k takémuto zásahu (písomne, tlačou, rozhlasom, televíziou a pod). Zásah môže spočívať v rozširovaní nepravdivých správ dotýkajúcich sa osobnosti občana, ďalej v nepravdivom obvinení z nečestného jednania, v kritike presahujúcej obsahom, formou a cieľom rámec pravdivej objektívnej kritiky a pod. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé či pravdu skresľujúce tvrdenie, ktoré zasahuje do práva chráneného ustanoveniami § 11 a nasl. Obč. zákonníka. Zodpovednosť podľa ust. § 13 Občianskeho zákonníka je objektívna a teda, nevyžaduje sa zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu. Je teda bez významu, či si bol pôvodca zásahu vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia alebo či išlo len o nedbalé osvojovanie si poznatkov a ich rozširovanie bez potrebného overenia na serióznosť a pravdivosť podkladov.

38. V každom konkrétnom prípade je potrebné zvážiť, či nejde o dôvody vylučujúce neoprávnenosť zásahu, t.j. či nejde o situáciu, v ktorej je takýto zásah s ohľadom na zabezpečenie priority verejných záujmov výslovne dovolený resp. je jeho možnosť predpokladaná zákonom. Takýmto prípadom je, ak k zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo v rámci výkonu iného subjektívneho práva stanoveného zákonom, napr. práva na informácie, práva na kritiku, na názor, petičného práva a pod. V takom prípade je nevyhnutné zvážiť, či takýto zásah sa stal primeraným spôsobom a zároveň, či takýto zásah nie je v rozpore s takými oprávnenými záujmami fyzickej osoby, na ktorých je potrebné s ohľadom na požiadavku zaistenia elementárnej úcty k dôstojnosti jej osobnosti za všetkých okolností bezpodmienečne trvať.

39. Neoprávnenosť zásahu a teda aj zodpovednosť zaň podľa ust. § 11 a nasl. Obč. zákonníka nie sú vylúčené ani vtedy, ak práva chránené ustanoveniami Obč. zákonníka boli porušené obsahom podania adresovaného štátnemu orgánu. Aj v rámci vyšetrovania a podávania správ príslušným štátnym orgánom môže dôjsť takouto správou k zásahu do práv občana, pokiaľ správa nezodpovedá skutočnosti a môže ohroziť alebo narušiť chránené práva občanov. Je pravdou, že neoprávneným zásahom do práv chránených § 11 a nasl. Obč. zákonníka nie sú prejavy, ktoré podľa obsahu, formy a cieľa je možné považovať za upozornenia, podnety alebo žiadosti o objasnenia a prešetrenie určitých okolností, pokiaľ boli učinené v prostredí oprávnenom vec riešiť (podávanie upozornení a podnetov fyzických a právnických osôb voči orgánom oprávneným vec riešiť). Aj v takomto prípade však zásah nesmie vybočiť z rámca daného platnými predpismi. Napríklad aj v prípade, že osoba, ktorá vypovedá v súdnom konaní, zasiahne do osobnostných práv iného, nemusí ísť o zásah neoprávnený, s výnimkou prípadu, kedy sa ten, kto výpoveď pred súdom činí, dopustí excesu. O neoprávnený zásah nejde vtedy, ak sa stal primeraným spôsobom a nie je v rozpore s takými oprávnenými záujmami fyzickej osoby, na ktorých je potrebné trvať s ohľadom na zaistení základnej úcty jej dôstojnosti.

40. V predmetnej veci sa v prvom rade súd zaoberal rozlíšením, či neoprávnený zásah spočíval v nepravdivých skutkových tvrdeniach alebo neprípustných hodnotiacich úsudkoch, prípadne či spočíval v oboch z uvedených typov zásahu a to z dôvodu, že ustálená súdna judikatúra z hľadiska kritéria pravdivosti posudzuje jednotlivé typy zásahu odlišne.

41. Skutkové tvrdenie sa opiera o fakty, o objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania; pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Hodnotiaci úsudok naopak vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý subjektívny postoj. Kým skutkové tvrdenia

podliehajú kritériu pravdivosti a ich správnosť je možné a aj nutné preukázať (dôkaz pravdy), hodnotiace úsudky resp. kritika predstavujú názor toho, kto úsudok vynáša a má preto subjektívnu povahu - preto na hodnotiace úsudky nemožno používať merítko pravdivosti či objektívnej správnosti. Aj hodnotiace úsudky však podliehajú kritériám pravdivého základu ako aj primeranosti z hľadiska formy a sledovaného cieľa.

42. Zo žaloby vyplýva, že žalobkyňa za neoprávnený zásah do jej práv pokladala predovšetkým výroky žalovaného, že „pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne, neodborne, že všetko nasvedčuje tomu, že pri vyhotovovaní plnomocenstiev nešlo o prejav slobodnej vôle klienta, že využila, možno aj zneužila momentálnu situáciu aktivistov, ktorým zo strany žalovaného hrozí vymáhanie spôsobenej škody, aby ich mohla právne zastupovať v rôznych konaniach možno aj bez ich vedomia a pritom účtovať finančné náhrady za právne zastupovanie, že svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala text splnomocnenia a v konečnom dôsledku v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu“.

43. Súd konštatoval, že za skutkové tvrdenia je potrebné považovať tieto výroky:

- svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala text splnomocnenia.
- pri vyhotovovaní plnomocenstiev nešlo o prejav slobodnej vôle klienta
- aby ich mohla právne zastupovať v rôznych konaniach možno aj bez ich vedomia.

44. Ostatné výroky súd považuje za hodnotiace úsudky (t.j. „pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne, neodborne, využila, možno aj zneužila momentálnu situáciu aktivistov, ktorým zo strany žalovaného hrozí vymáhanie spôsobenej škody, v konečnom dôsledku v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu“).

45. Vychádzajúc z obsahu skutkových tvrdení obsiahnutých v sťažnosti je zrejmé, že žalovaný vo svojej podstate vlastne tvrdil, že plnomocenstvá predložené žalobkyňou sú vadné resp. neplatné v dôsledku neodborného a nečestného konania žalobkyne. Dôkazné bremeno na preukázanie pravdivosti týchto tvrdení bola teda na žalovanom. Žalovaný však neoznačil ani nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení, že navrhovateľka svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala ich text, že pri vyhotovovaní plnomocenstiev nešlo o prejav slobodnej vôle klientov a teda, že klientov zastupovala bez ich vedomia alebo proti ich vôli.

46. Súd teda uzatvoril, že skutkové tvrdenia žalovaného, uvedené v sťažnosti, sú nepravdivé, čo je prvý predpoklad pre kvalifikáciu zásahu do osobnostných práv žalobkyne ako neoprávneného.

47. Len na margo, vo vzťahu k skutočnostiam, ktoré boli obsahom prvej sťažnosti súd uvádza, že predmetným plnomocenstvám z právneho hľadiska (existencie formálnych a obsahových náležitostí, vyžadovaných pre ich platnosť zákonom), nie je možné vytknúť žiadne nedostatky. Z hľadiska platnosti tohto právneho úkonu je irelevantné, koho rukou bol vypísaný text splnomocnenia. Zákon len vyžaduje, aby bol v plnomocenstve uvedený rozsah splnomocnencovho oprávnenia zastupovať (§ 31 ods.1 Občianskeho zákonníka) a samozrejme, písomná plná moc musí byť splnomocniteľom vlastnoručne podpísaná. Tieto náležitosti boli v plnomocenstvách udelených žalobkyni splnené. Ako to konštatovala aj Revízna komisia SAK vo svojej odpovedi na sťažnosť, z plnomocenstiev jednoznačne vyplýva, že rozsah splnomocnenia sa týkal zastupovania v právnej veci škody vymáhanej žalovaným vo veci sp.zn. B/2007/0084, pričom takto vymedzený rozsah vychádzal zo spisovej značky, uvedenej na listoch žalovaného, ktoré zaslal klientom žalobkyne ako výzvu na zaplatenie náhrady škody. Na tieto výzvy následne žalobkyňa reagovala v mene konkrétneho klienta vypracovaním vyjadrenia. Je potrebné tiež poukázať na to, že žalovaný sa mylne domnieval, že tieto plnomocenstvá boli udelené na zastupovanie klientov v priestupkovom konaní. Ako to konštatovala aj Revízna komisia SAK vo svojej odpovedi na sťažnosť, na zastupovanie klientov v priestupkovom konaní žalobkyňa ako advokátka predkladala osobitné splnomocnenie, ktorého náležitosti podľa zákona je oprávnený posudzovať iba príslušný správny orgán. Už len na okraj súd dodáva, že aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcie verejnej správy vo svojom rozhodnutí č. SVS-230/2009/01217/TLS zo dňa 3.8.2009 konštatovalo, že

podľa jeho názoru plnomocenstvá na zastupovanie LOZ VLK, predložené N.. V. M., nie sú v rozpore so zákonom, pretože žiaden zákon nevyžaduje overenie podpisov na plnomocenstve o zastupovaní v priestupkovom konaní.

48. Len na margo, vo vzťahu k skutočnostiam, ktoré boli obsahom druhej sťažnosti, súd uvádza, že ani plnomocenstvo zo dňa 30.9.2008, ktoré žalobkyňa predložila spolu so žiadosťou o sprístupnenie informácií, nemožno pokladať za vadné. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa v mene klienta, LOZ VLK, podaním zo dňa 30.9.2008 požiadala odporcu o sprístupnenie informácií podľa zákona č.211/2000 Z.z., na základe plnomocenstva, udeleného splnomocniteľom LOZ VLK. Zákon č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, v znení účinnom v čase podania žiadosti, upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám. V danej veci nebolo sporné, že žalovaný patrí medzi osoby, povinné podľa tohto zákona sprístupňovať informácie. Žiadateľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá požiada o sprístupnenie informácie. Podľa ust. § 22 ods.1 citovaného zákona, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní (odkaz na zákon č.71/1967 Zb. o správnom konaní). Podľa ust. §§ 17 ods.1,2 a 3 zákona o správnom konaní, účastníci konania sa môžu dať zastupovať advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolia. Právnická osoba koná prostredníctvom svojich orgánov alebo prostredníctvom svojho zástupcu. Splnomocnenie na zastupovanie treba preukázať písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice. Z vyššie uvedenej právnej úpravy nepochybne vyplýva, že klient žalobkyne, LOZ VLK ako právnická osoba a ako žiadateľ o sprístupnenie informácií a teda, ako účastník konania podľa vyššie citovaného zákona, sa pri podávaní žiadosti mohol dať zastúpiť žalobkyňou ako advokátom. Pre účely tohto konania zákon nevyžaduje žiadne zvláštne resp. osobitné náležitosti splnomocnenia na zastupovanie, len písomnú formu. Opäť je preto potrebné uviesť, že z hľadiska formálnych a obsahových náležitostí plnomocenstva, vyžadovaných pre jeho platnosť zákonom, ani tomuto plnomocenstvu nie je možné nič vytknúť. Z hľadiska platnosti tohto právneho úkonu je irelevantné, koho rukou bol vypísaný text splnomocnenia. Zákon len vyžaduje, aby bol v plnomocenstve uvedený rozsah splnomocnencovho oprávnenia zastupovať (§ 31 ods.1 Občianskeho zákonníka) a samozrejme, písomná plná moc musí byť splnomocniteľom vlastnoručne podpísaná. Z obsahu splnomocnenia zo dňa 30.9.2008 jednoznačne vyplýva, kto je splnomocniteľom - LOZ VLK, so sídlom v Tulčíku 27, kto je štatutárnym orgánom splnomocniteľa - V..N. W., kto bol splnomocnencom (žalobkyňa), dátum udelenia splnomocnenia, ako aj rozsah splnomocnenia - žalobkyňa bola oprávnená zastupovať splnomocniteľa v právnej veci podania žiadosti o sprístupnenie informácií a v tejto veci a v tomto konaní činiť aj ďalšie, v plnej moci podrobnejšie špecifikované úkony. Plnomocenstvo je opatrené podpisom splnomocniteľa, konkrétne podpisom V..N. W.Č., ktorý bol štatutárnym orgánom LOZ VLK. Pre platnosť písomného právneho úkonu, ktorý činí právnická osoba zákon nevyžaduje, aby v ňom boli uvedené náležitosti, absenciu ktorých vytýkal žalovaný, t.j. podpisová doložka a pečiatka právnickej osoby. Pre platnosť úkonu postačuje podpis osoby, ktorá je oprávnená samostatne konať za právnickú osobu. Zákon tiež nevyžaduje, aby v plnomocenstve boli uvedené náležitosti, absenciu ktorých vytýkal žalovaný, t.j. 1.konkretizácia požadovaných informácií, 2. či tieto informácie mali byť vyžiadané v zmysle zákona č.211/2000 Z.z. a 3. či tieto informácie mal sprístupniť žalovaný. Predmetné plnomocenstvo má charakter tzv. generálneho, čo znamená, že žalobkyňa bola oprávnená žiadať informácie podľa citovaného zákona aj vo vzťahu k iným povinným subjektom. Skutočnosť, že plnomocenstvo bolo udelené oprávnenou osobou, teda LOZ VLK, napokon potvrdil vo svojej svedeckej výpovedi aj štatutárny orgán tohto občianskeho združenia, svedok V.. N. W.. Z obsahu samotnej žiadosti o sprístupnenie informácií zo dňa 30.9.2008 nepochybne vyplýva, že žalobkyňa podala žiadosť v mene LOZ VLK v zákonom prípustnej písomnej forme, presne označila, ktorej povinnej osobe je žiadosť určená (žalovaný), presne označila žiadateľa informácie (LOZ VLK), špecifikovala, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií navrhuje. Splnila teda všetky zákonom požadované náležitosti žiadosti o sprístupnenie informácií (§14 ods.1 a 2 zákona č.211/2000 Z.z.). Z vykonaného dokazovania ďalej nesporne vyplynulo, že žalovaný žiadosti žalobkyne nevyhovel (s poukazom na vadnosť plnomocenstva). Pokiaľ teda žalobkyňa následne podala žiadosť o sprístupnenie tých istých podľa zákona č.211/2000 Z.z. vo vlastnom mene, súd konštatoval, že uvedený postup bol len prirodzenou a logickou reakciou na postup žalovaného odporcu, ktorý jej riadne podanej prvej žiadosti nevyhovel. Podľa ust. § 3 ods.1 a 3 citovaného zákona, má každá fyzická aj právnická osoba právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii a informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje. Napokon, pokiaľ žalovaný v sťažnosti vytýkal reakciu žalobkyne na jeho postup, spočívajúcu v tom, že dňa 10.11.2008 podala odvolanie proti odmietnutiu poskytnutia informácií, je

potrebné poukázať na ust. § 19 ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať. Žalobkyňa teda v súlade s citovaným predpisom a v súlade s oprávnenými záujmami svojho klienta, ktorý ju splnomocnil na zastupovanie v konaní o slobodnom prístupe k informáciám, bola nielenže oprávnená, ale aj povinná podať tento opravný prostriedok. Napokon, aj revízna komisia SAK v odpovedi na druhú sťažnosť žalovaného uviedla, že nemožno pokladať za porušenie povinností advokáta, ak advokát podal opravný prostriedok alebo iný podnet na príslušný správny orgán v súvislosti s nesprístupnením informácií.

49. Vzhľadom na vyššie uvedený záver o nepravdivom základe skutkových tvrdení žalovaného, pokiaľ žalovaný v nadväznosti na tieto skutkové tvrdenia vyriekol hodnotiace úsudky, t.j. že „navrhovateľka využila a možno aj zneužila momentálnu situáciu aktivistov, aby ich bez ich vedomia mohla zastupovať a účtovať finančné náhrady za právne zastupovanie a vyslovil záver, že pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne, neodborne a v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu“, potom je nutné konštatovať, že pre tieto hodnotiace úsudky niet pravdivého skutkového základu.

50. Zároveň, za takejto situácie, kedy neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkyne má svoj pôvod v nepravdivých skutkových tvrdeniach, potom súd už ani nemusel hodnotiť, či nadväzujúce hodnotiace úsudky žalovaného - t.j. jeho kritika voči žalobkyni bola primeraná, pretože jeho hodnotiace úsudky vychádzali z nepravdivých východiskových skutkových tvrdení.

51. Okolnosti vylučujúce zodpovednosť - výkon petičného práva a riešenie konfliktu medzi petičným právom a právom na ochranu osobnosti

52. V predmetnej veci nebolo sporné, že k žalobou tvrdenému zásahu do osobnosti žalobkyne došlo v rámci výkonu iného subjektívneho práva stanoveného zákonom, ktoré právo žalovaný využil, keď sa so sťažnosťami obrátil na stavovskú organizáciu advokátov, SAK (výkon tzv. petičného práva).

53. Je pravdou, že neoprávneným zásahom do práv chránených § 11 a nasl. Obč. zákonníka v zásade nie sú prejavy, ktoré podľa obsahu, formy a cieľa je možné považovať za upozornenia, podnety alebo žiadosti o objasnenia a prešetrenie určitých okolností, pokiaľ boli učinené v prostredí oprávnenom vec riešiť (podávanie upozornení a podnetov fyzických a právnických osôb voči orgánom oprávneným vec riešiť).

54. Petičné právo predstavuje právo každého obracať sa na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami vo veciach verejného alebo iného spoločenského záujmu. Ide o určitý druh slobody prejavu.

55. Ani toto právo však nie je neobmedzeným právom, pretože je obmedzené samotnými zákonnými náležitosťami článku 18 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj základnými právami iných osôb, konkrétne právami iných fyzických osôb na ochranu osobnej cti, dobrej povesti a mena (článok 10 ods. 1 Listiny).

56. Petičné právo je teda ústavne zaručené, avšak len v rozsahu, v akom (neoprávnene) nezasahuje do iných základných práv - práva na ochranu osobnej cti, dôstojnosti, dobrej povesti a mena. Pri realizácii výkonu petičného práva teda môže dôjsť ku konfliktu týchto dvoch základných práv.

57. V danom prípade žalovaný zasiahol do občianskej cti žalobkyne uvedením nepravdivých skutočností ako aj difamujúcimi hodnotiacimi úsudkami, ktoré sa opierajú o tieto nepravdivé skutočnosti; inak povedané nepodložene, t.j. krivo obvinil žalobkyňu z neodborného a najmä nečestného a právom nedovoleného konania, ktoré je spoločnosťou odsudzované a kriticky vnímané. Súd konštatuje, že za takejto situácie je potom potrebné dať prednosť právu na ochranu osobnosti pred ochranou petičného práva, ktoré bolo takýmto spôsobom zjavne zneužité. Opak by znamenal v podstate neprípustný precedens, podľa ktorého by mohol každý bez dôkazov obviňovať kohokoľvek z protispoločenskej,

nezákonnej činnosti, s tým dôsledkom, že ak sa to nepreukáže, bude sa môcť, bez ohľadu na následky pre dotknutú osobu, hájiť s odvolávaním sa na petičné právo. Výkon práva slobody prejavu, vrátane petičného práva musí so sebou niesť istú zodpovednosť petenta (sťažovateľa), aby vo svojej sťažnosti poskytol pravdivé, presné, vierohodné a overené informácie; v danom prípade tým skôr, že išlo o obvinenie vážne, ktoré by mohlo založiť nielen disciplinárnu ale i trestnú zodpovednosť žalobkyne. Takýto zásah nepochybne aj v rámci výkonu petičného práva presahuje prípustnú intenzitu do takej miery, že už ho nie je možné v demokratickej spoločnosti tolerovať.

58. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názor odvolacieho súdu, ktorý sám správanie žalovaného hodnotil ako minimálne zvláštne, keď len ťažko (vzhľadom na odpoveď revíznej komisie na svoju prvú sťažnosť) mohol dôvodne predpokladať, že Revízna komisia SAK skoro totožné námietky v druhej sťažnosti vyhodnotí inak. V tejto súvislosti sa potom vynára otázka, či z jeho strany vo vzťahu k žalobkyni malo ísť o kritiku a či táto bola prípustná, ústavne konformná, ktorú žalobkyňa ako advokátka musí strpieť alebo opakovanou sťažnosťou vytýkajúcou žalobkyni jej údajne neprofesionálne a neodborné kroky a metódy sledoval žalovaný ani nie samotnú kritiku žalobkyne ako takú, ale nejaký iný cieľ (napr. znepríjemnenie života advokátky protistrany žalovaného v mnohých iných sporoch).

59. Odvolací súd poukázal aj na tú skutočnosť, že žalovaný k podaniu prvej sťažnosti na žalobkyňu pristúpil dňa 28.11.2008, keď predtým žalobkyňa ako advokátka LOZ VLK podala dňa 21.10.2008 na Obvodnom úrade v Poprade návrh na prejednanie priestupku V.. C. W., v tom čase riaditeľa žalovaného, za zneprístupnenie požadovaných informácií na základe žiadosti zo dňa 30.9.2008. Javí sa preto, že sťažnosť žalovaného bola akoby protireakciou žalovaného na krok žalobkyne. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti konštatuje, že z hľadiska zachovania proporcionality práva na ochranu osobnosti a práva na slobodu prejavu resp. petičného práva je neprijateľné, aby fakt, že určité tvrdenia sú vlastne odvetou za predchádzajúce správanie žalobkyne, ospravedlňoval a prevážil to, že ide o tvrdenia nepravdivé, difamujúce, urážlivé či dehonestujúce.

60. Názor, že myšlienka a názory človeka môžu byť slobodné len za predpokladu, že nebudú nikým a ničím regulované, je teda očividne mylná a aj v rámci uplatnenia petičného práva môže dôjsť k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby.

61. Súd nespochybňuje, že žalovaný realizoval svoje ústavou zaručené petičné právo, že jeho kritika sa týkala výlučne profesijného konania žalobkyne ako advokátky, ako aj, že advokáti spadajú do režimu tzv. verejných vecí, ktoré na seba prirodzene pútajú verejnú pozornosť a všeobecný záujem, sú vystavení vyššej miere kritiky a teda, v rovine ústavného práva platí prezumpcia, že ide o kritiku ústavne konformnú.

62. Súd však v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podľa európskeho ústavného štandardu prezumpciou dovolenej (ústavne konformnej) kritiky je chránený výlučne hodnotiaci úsudok, nie však skutkové tvrdenie. Skutkové tvrdenia v tej miere, v akej slúžili za základ kritiky, musí preukazovať kritik sám, pričom platí, že zásadne budú chránené len tvrdenia pravdivých skutočností.

63. Pokiaľ sa žalovaný bránil argumentom, že jeho hodnotiace úsudky sú vlastne len negovaním základných povinností advokáta, vymedzených v zákone o advokácii, súd nespochybňuje, že takto vyslovené hodnotiace úsudky nečinia samy o sebe prejav za nedovolený resp. neprípustný. Ak ale hodnotiace úsudky resp. kritika vychádzajú z nepravdivých skutkových tvrdení, tak, ako tomu je aj v danej veci, potom vybočujú z medzí prípustnosti, sú nekorektné a predstavujú neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, na čom nič nemení ani skutočnosť, že je týmto spôsobom dotknutá osoba tzv. verejného záujmu. Ak teda kritika v tomto zmysle postráda prípustnosť, nemôže mať právo na slobodu prejavu (petičné právo) prednosť pred právom na ochranu osobnosti.

64. Zhrnúc vyššie uvedené súd uzavrel, že žalovaný uvedením nepravdivých skutkových tvrdení, že žalobkyňa „svojvoľne zasahovala do plnomocenstiev a upravovala text splnomocnenia, že pri vyhotovovaní plnomocenstiev nešlo o prejav slobodnej vôle klienta, že klientov zastupovala možno aj bez ich vedomia“, v spojení s hodnotiacimi úsudkami, že žalobkyňa „využila a možno aj zneužila momentálnu situáciu aktivistov, aby ich bez ich vedomia mohla zastupovať a účtovať finančné náhrady za právne zastupovanie a vyslovil záver, že pri výkone advokátskej praxe postupuje neprofesionálne,

neodborne a v praxi používa metódy, ktoré sa priečia zákonu o advokácii, ako aj advokátskemu poriadku, čím znevažuje dôstojnosť advokátskeho stavu“, neoprávnene zasiahol do osobnostnej sféry žalobkyne.

65. Ujma - porušenie či ohrozenie osobnostných práv:

66. Objektívna spôsobilosť zásahu narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka, je ďalšou zložkou zásahu, nevyhnutnou na to, aby právo na ochranu osobnosti mohlo byť úspešne uplatnené. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov. Pri práve na ochranu občianskej cti, kedy následok spočíva v znížení vážnosti u spoluobčanov a v ohrození postavenia a uplatnenia občana v spoločnosti, by zisťovanie takýchto okolností mohlo byť v rozpore s cieľom právnej úpravy ochrany osobnosti. O objektívnu spôsobilosť vyvolať takéto následky nejde napr. vtedy, ak došlo k zásahu napr. pri rozhovore len medzi dvoma osobami. Ak sa však dostanú prednesené výroky na verejnosť, alebo ak sa na verejnosť môžu dostať, je tu daná objektívna spôsobilosť vyvolať následky týkajúce sa osobnosti občana.

67. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že v danom prípade zásah nebol spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka iba z toho dôvodu, že sťažnosti boli riešené len interne - príslušným stavovským orgánom.

68. Slovenská advokátska komora je samosprávna stavovská organizácia, ktorá združuje všetkých advokátov zapísaných v zozname advokátov vedenom komorou. Sťažnosti na žalobkyňu boli vyšetrované revíznou komisiou SAK, ktorá je jedným z orgánov SAK a podľa ust. § 66 ods.4 písm.c) zákona č.586/2003 Z.z. o advokácii má 9 členov a 3 náhradníkov. Podľa § 16 Organizačného poriadku SAK, sťažnosti na advokátov prijíma, eviduje a ich vybavovanie zabezpečuje oddelenie sťažností, ktoré sa stará, aby bol sťažovateľ vyrozumený o postupe vybavovania sťažností, na účely posúdenia dôvodnosti sťažnosti je oprávnené vyžiadať si od advokáta a sťažovateľa potrebné vyjadrenie a doklady a výsledok prešetrenia každej sťažnosti oznámi písomne predsedovi revíznej komisie aj so svojím stanoviskom.

69. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že k zásahu nedošlo len v súkromnom rozhovore medzi dvoma osobami alebo listom, určeným len žalobkyni. S obsahom sťažností sa s určitosťou museli oboznámiť aj ďalšie osoby - 9 členov revíznej komisie, ktorými sú advokáti, teda kolegovia žalobkyne a tiež aj osoby, pracujúce na oddelení sťažností, ktoré po organizačnej a technickej stránke zabezpečuje vybavenie sťažností. Aj oddelenie sťažností podľa Organizačného poriadku SAK bezprostredne riadi odborný zamestnanec, ktorý musí byť advokátom. Podľa názoru súdu práve skutočnosť, že k uvedenému zásahu došlo v prostredí Slovenskej advokátskej komory, teda v prostredí organizácie, ktorá má v právomoci rozhodnúť o sankcii za disciplinárne previnenie advokáta - t.j. o vyčiarknutí zo zoznamu advokátov (zápis do zoznamu je základnou podmienkou pre výkon činnosti advokácie), vedie k záveru o objektívnej spôsobilosti narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka, okrem osobnej občianskej cti, dôstojnosti, aj profesnú česť a vážnosť advokáta ako podnikateľa.

70. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na nelogickosť názoru žalovaného, že podaním žaloby na ochranu osobnosti sa žalobkyňa sama dobrovoľne vystavuje riziku zverejnenia údajov o svojej osobe. Prijatie tohto názoru by znamenalo popretie práva dotknutej osoby domáhať sa súdnej ochrany v súvislosti s porušením jej práva na ochranu osobnosti.

71. Hoci ustálená súdna judikatúra nevyžaduje, aby zásah vyvolal aj následky a teda, postačuje, aby bola daná aj len možnosť ohrozenia práv chránených ust. § 11 Obč. zákonníka, súd mal vykonaným dokazovaním - výpoveďou žalobkyne ako aj svedkov V.. N. M., I..I. X. Z. V..N. W. za preukázané, že následky na mravnej integrite žalobkyne, vrátane jej profesijnej cti a vážnosti, skutočne aj nastali.

72. Vzhľadom na vážnosť (intenzitu) obvinení z nečestného, právom nedovoleného jednania, neodborného postupu ako advokátky a vzhľadom na prostredie, v ktorom boli sťažnosti prejednávané, súd považoval za vierohodné, že takýto zásah mohol mať a aj skutočne mal vplyv na súkromný, pracovný a profesijný život žalobkyne, že sa ním cítila hlboko dotknutá, že došlo k narušeniu kvality jej života v rodine ako aj zamestnaní. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že došlo k zmene v jej dovtedajšom správaní a vystupovaní, cítila sa a aj navonok pôsobila ako nešťastná, nervózna, rozrušená, podráždená, frustrovaná, nesústredená, zneistená v tom smere, či vykonáva svoju prácu dobre; predtým vystupovala

sebaisto a suverénne. Žalobkyňu neustále zamestnávali myšlienky na danú kauzu, začala o sebe viac pochybovať, či to, čo robí, je správne, či jej úvahy a právne konštrukcie sú dobré. Manžel žalobkyne uviedol, že správanie žalobkyne sa zmenilo, čo malo vplyv na ich rodinný život, častejšie sa hádali. Žalobkyňa mala obavy, či klient, ktorého zastupovala pri podávaní žiadosti o sprístupnenie informácií (LOZ VLK), nevezme tieto obvinenia vážne a či neukončí s ňou právny vzťah zastúpenia. Tento klient bol v súvislosti s touto kauzou vo vzťahu k žalobkyni zneistený, čo jej bolo veľmi nepríjemné. V..N. W., štatutárny orgán LOZ VLK vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že keď sa dozvedel o obvineniach z falšovania dokumentov a z porušovania zákona o advokácii, dosť ho to ohromilo a vzťah so žalobkyňou nahlodalo. Išlo o vážne obvinenia, s ktorými občianske združenie nechcelo byť spájané a dokonca uvažoval o skončení vzájomnej spolupráce. Zásah mal vplyv aj na priateľský a pracovný vzťah žalobkyne a I.. I. X., ktorá bola v rozhodnom čase zamestnaná v jej advokátskej kancelárii (vykonávala funkciu advokátskej koncipientky v období od septembra 2007 do apríla 2010). Svedkyňa X. vypovedala, že po skončení vysokej školy si priala pracovať práve u žalobkyne, ktorá z profesijného hľadiska v právnickej obci požívala vynikajúcu povesť ako odborník a do podania predmetných sťažností ju ako advokátku maximálne uznávala a rešpektovala. Po tom, čo sa oboznámila so závažnými skutočnosťami, uvedenými v sťažnostiach, svedkyňa začala mať vážne pochybnosti vo vzťahu k jej osobe, k odbornosti i etickému správaniu a vytvorila si k nej určitý odstup, nechcela, aby jej meno bolo spájané s menom advokátky, ktorej meno a povesť sú takto spochybnené. Vzhľadom na tieto pochybnosti napokon pracovný pomer u žalobkyne aj ukončila a nastúpila na prax u iného advokáta. Podľa názoru súdu je pritom irelevantné, že s obsahom sťažností advokátsku koncipientku oboznámila priamo žalobkyňa. Je prirodzenou ľudskou potrebou, že človek sa v takejto životnej situácii zdôverí inej blízkej osobe, že samotný zásah a svoje pocity z neho zdieľa s inou osobou.

73. V neposlednom rade súd pri rozhodovaní prihliadal aj na to, že intenzitu následkov zásahu je potrebné vnímať aj v tej súvislosti, že zo strany žalovaného išlo o opakované zásahy, vyjadrené v dvoch sťažnostiach, nasledujúcich po sebe v krátkom časovom úseku 6 mesiacov.

74. Príčinná súvislosť medzi zásahom a ujmou

75. Vzhľadom na vyššie uvedené závery vo vzťahu k prvým dvom predpokladom pre záver o zodpovednosti žalovaného súd pokladal za nesporné, že ujma v osobnostných právach žalobkyne nastala v bezprostrednej príčinnej súvislosti s neoprávneným zásahom; inak povedané, nebyť neoprávneného zásahu, k ujme by nedošlo.

76. Zadosťučinenie

77. Z ustálenej súdnej judikatúry vyplýva, že v konaní o ochranu osobnosti je potrebné postupovať tak, aby bola naplnená požiadavka primeranosti súdom priznaného zadosťučinenia. Žalobkyňa sa domáhala jednak písomného ospravedlnenia a jednak priznania náhrady nemajetkovej ujmy.

78. Súd dospel k záveru, že obe formy zadosťučinenia sú namieste. Napriek tomu, že Slovenská advokátska komora po prešetrení sťažností tieto „odmietla“, žalovaný do rozhodnutia súdu neposkytol žalobkyni morálne zadosťučinenie vo forme či už ústneho alebo písomného ospravedlnenia a aj v tomto konaní dôrazne trval na tom, že k žiadnemu neoprávnenému zásahu z jeho strany nedošlo.

79. Ľudská dôstojnosť predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému i ústavného poriadku a je možné ju preto považovať za konečný účel právneho poriadku. Tým sa stáva objektívnou ústavnou kategóriou a pôsobí vo vzťahu k ostatným inak nehierarchicky usporiadaným základným právam ako hodnota nadradená a s ohľadom na to je potrebné akýkoľvek zásah či zníženie ľudskej dôstojnosti vnímať ako zásah veľmi závažný a teda, ťažko reparovateľný. Ľudská dôstojnosť je totiž hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami či spoločenskými normami, je úplne nenahraditeľná iným statkom a tým menej hodnotou vyčísliteľnou v peniazoch.

80. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch by mala zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti.

81. Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zo samotnej povahy nemajetkovej ujmy, ktorá je daná vnútornými prežitkami človeka plynie, že vznik nemajetkovej ujmy je len ťažko preukázateľný. Spravidla sa preto

vyvodí vtedy, ak by akákoľvek osoba v rovnakom postavení mohla výkon verejnej moci (alebo jeho absenciu) a jeho následky vnímať úporne. Vznik nemajetkovej ujmy spravidla nie je možné preukazovať, pretože ide o stav mysle poškodenej osoby. V konaní sa teda obvykle iba zisťuje, či sú dané objektívne dôvody na to, aby sa konkrétna osoba mohla cítiť poškodenou. Inými slovami, treba zvážiť, či vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu by sa aj iná osoba v obdobnom postavení mohla cítiť dotknutou v zložkách tvoriacich vo svojom súhrne nemajetkovú sféru jednotlivca.

82. V nadväznosti na vyššie uvedené súd pri rozhodovaní o výške náhrady za nemajetkovú ujmu prihliadol na nasledovné okolnosti, za ktorých by sa aj iná osoba v obdobnom postavení mohla cítiť dotknutou: jednak vážnosť (intenzita) obvinení a s tým súvisiaca hrozba následkov, t.j. nečestné, právom nedovolené jednanie, neodborný neprofesionálny postup ako advokátky, ktoré by mohli založiť nielen disciplinárnu ale i trestnú zodpovednosť žalobkyne, ďalej prostredie, v ktorom boli sťažnosti prejednávané (Slovenská advokátska komora), teda prostredie organizácie, ktorá má v právomoci rozhodnúť o sankcii za disciplinárne previnenie advokáta - t.j. o vyčiarknutí zo zoznamu advokátov, ďalej opakovanie neoprávneného zásahu podaním dvoch sťažností s takmer totožným obsahom v krátkom časovom odstupe 6 mesiacov a to napriek tomu, že prvá (a napokon aj druhá) sťažnosť bola revíznou komisiou odmietnutá, ďalej osobu žalobkyne a jej dovtedajší život - žalobkyňa v právnickej obci ako odborník požívala výbornú povesť a napokon, vplyv zásahu na súkromný, pracovný a profesijný život žalobkyne - narušeniu kvality jej života v rodine ako aj v profesii.

83. Vzhľadom na vyššie uvedené je súd presvedčený, že priznanie finančnej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 EUR predstavuje primeranú satisfakciu, neporušuje princíp primeranosti, zohľadňuje osobitosť daného prípadu a nevytvára priestor na obohatenie sa žalobkyne.

84. Podľa ust. § 262 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

85. Podľa ust. § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

86. Žalobkyňa mala v spore plný úspech, preto jej súd priznal náhradu trov konania púroti žalovanému v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. (§ 48 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku).